

dem perreptans, atq; ab ijs quæ humiliori lienis sedi inferuntur, principium ducens, omnium uenarum uentriculo ab illis quæ lien exporriguntur oblatarū, facillē maxima occurrit. Quamquam neque hæc uena, uti nec alia, prorsus finitrum uentriculi adiens latus, ullo alio turgat sanguine, quàm reliquæ uentriculū implicantes uenæ. At hac de re paulo prolixius in ea Epistola egi, quæ in laterali morbo nihil interesse docet, dextræ ne an sinistri cubiti uenæ seces: aut si quid intersit, dextram cubiti uenam potius quàm sinistram aperiendam. Cæterum lienem suo calore innato, ac frequentibus qui illum intertexunt arterijs, uentriculi concoctionem fouere, iam antea proditum est. Quo d autem uulgo lienem risus autorem esse dicimus, hinc fortassis sumptū esse conijcio, quod crassum, sæculentū, & lutosum sanguinem ad se lien alliciens, reliquum sanguinem agiliorem, ac ut ita dicam, hilariorē reddere, omnibus creditum est. Porro lienis beneficio cor refrigerari (quod Arabum præcipuis affirmatur) non autumo: neque enim is cor contingit, & si quod illi innatum esset frigus, lienis arteriæ id ad cor haud deducerent.

DE RENIBVS. CAPVT X.

RENES pingui ipsorum membrana indutos, ac characteribus *T*, *V* insignitos, uigesima commonstrat figura. uigesima autem secunda, & uigesima tertia, ac uigesima quinta figura, eosdem ea membrana liberos proponunt. Vigesima uero prima renem tribus tabulis dissectum continet, ipsius harmoniam concinne spectandam offerens.

REGANA bili flauæ & sæculento lutosoq; sanguini expurgando sacra, sermo præcedens iam pertractauit. Hic uero illis dedicabitur, quæ sanguinem in cauam uenam ex iecore missum serosa aqueaq; humiditate colant, quam cremoris ex intestinis in uenæ portæ furculos sumendi, & elaborati sanguinis ex iecoris cauo in gibbum eiusdem ducēdi, uehiculum, ex Diui Hippocratis sententiā esse dicebamus. Hunc enim humorem postquam proprium opus expleuit, neq; sanguis per plures atque ita angustos meatus ducendus est, non decet amplius in corpore omnem asseruari, uenis alienum onus futurū. Huius igitur usus occasione, renes, quod id recrementum & bilem ipsam & sæculentum sanguinem copia superet, bini sunt facti, situm, formam, totamq; constructionem huic muneri conuenientem obtinentes. Quod ocyus enim humorem serosum, quem urinā & lotium uocamus, sanguini adimant, quàm fieri potuit proximè ambo iecori allocantur. Dexter enim ^{b 22 figura} superiori sua parte humillimam iecoris portionem ^{b 23 figura} contingit, in canibus sinum quoque in iecore sibi, ut altius collocaretur insculptum, appositè conscendens. Sinister uero ^{b 24 figura} adeo altam sedem occupat, ut & lien ^{b 25 figura} aliqua ex parte subternatur. Vterque uero iuxta uertebrae corporum latera, humiliori ^{b 26 figura} septi sedi incumbit, qua id decimæ & undecimæ & duodecimæ costis obducitur, ea potissimum parte, qua costæ in posteriora impensius obliquantur. Is enim costarum in posteriora flexus, opportunitatem renibus sedem offerre uisitur, ut & tutò uallentur, & ne in anteriora uel minimum prominentes, cæterorum nutritionis organorum sedem occupent. Quæ nisi respexisset Natura, unum semper, eundemq; maximum (ut interdum in habentibus uentrem impense prominulum, & uiciatū costarum ductum, moliri Naturam uidimus) ^{b 27 figura} super uenæ cauæ & arteriæ magnæ corpora renem collocasset, breuiori succinctiorique compendio serosum sanguinem attracturum. Non enim renes, ut alijs scribitur Anatomicis, lumborum ^{b 28 figura} musculis, qui dorsi & femoris famulantur motibus, prorsus insternuntur, & etiam non multo humilior quàm costæ sunt, uel ^{b 29 figura} infima sui parte uersus ilia descendunt, etiam si alter altero semper sit elatior, neque ad amissum ^{b 30 figura} directio mutuò opponantur. Quum enim lien demissius quàm iecur descendat, uterque autem ren uenæ cauæ, quæ sub iecoris corpore ducitur, uicinus esse contendat, meritò dextrum sinistro elatiorem esse plerunque cernimus. quippe non raro etiam sinister dextro elatior obseruatur, in ijs præcipue quibus lien minor & iecur maius obtingit: perinde ac si id dextrum renem deorsum deprimeret, ille autem sinister altius ascendere, sibiq; subijci sineret. Porro contrarium hunc situm renibus non tam loci, quo aptè locari possent, occasione, quàm ne ^{b 31 figura} è directo utrique serosum sanguinem attrahant, ac alter in contrarium reuellens alterius munus prohibeat, accidisse constat. Neque etiam in renum situ Galeni ratio probanda est, qua dextrū sinistro editiorē esse docet, ut secundū rectitudinē magis trahat, quū ea quæ dextro uenæ lateri ascribit, nō magis illi quàm sinistro lateri propria sint. Nemo enim sanæ mentis ex iecore in uenæ cauæ latus dextrū plures uenas quàm in sinistro pertinere fatebitur, si ad amissum eius uenæ secundū iecoris posteriora ductū contemplatus fuerit. Cæterum

utrunque renes situ inter se discrepent, neuter tamen alterius altitudinem, quanta mediā est illorum longitudo, superat unquam. Sunt enim humani ^{b 32 figura} renes oblongi, & minus lati, omni quæ ex parte æqualiter crassi. ^{b 33 figura} Anteriori nanque & ^{b 34 figura} posteriori comprimuntur renes, & in ^{b 35 figura} latere exteriori ad amissum orbiculares & gibbi ^{b 36 figura} in interiori autē, quod exteriori breuius est, partim gibbi, partim caui. In mediā enim interioris lateris sede sinū profundius sibi impressum exigūt, superius inferius quæ uelut in acutū angulum desinentem, in medio autem extuberantē. Superiori parte paulo quàm inferiori latiores sunt renes, & parū admodum exteriorius quàm interiorius crassiores. Magnitudine eadonantur, qua probè quantum sanguini ex usu est, seroso humore ^{b 37 figura} illum emundant. Superficiem iecoris gibbo similiter impense leuem & lubricam sortiuntur, ut & colorem intenserubrum & resplendentem. Substantia nanque constant carnea, densa, admodumq; solida & dura, parumq; ^{b 38 figura} à cordis substantia uariante, præterquam quod nullis omnino fibris intertextitur. Renum enim substantia fibrarum, ut & iecoris pulmonumq; substantia, expers est: uasorum per ipsam diffusorum fibrarum ad attractionem, retentionem & expulsiōnem famulantibus. Quum enim sanguinis serum renes excolare oporteret, neq; commodè uenæ caue magnæq; arteriæ ^{b 39 figura} corporibus, uti iecur, ad uenam cauam adnasci potuerint, ^{b 40 figura} insignis ramū à uena ac arteria in ipsos ducti sunt. Ac à caua quidem duo grādes ramī, utrinq; nimium singuli, ad singulos renes enascuntur, qui non è directo inuicem prodeunt, sed pro renum situ, origine uariant, dexterq; ramus elatius sinistro principium possidet, si quidem ren dexter altius collocetur. si uero sinister superiorem dextro sedem sibi uendiceret, sinister quoq; ramus elatius dextro à caua pronascitur. Ac par sanè arteriarum est ratio, quæ sub uenis protensæ unā cum illis transuersim ad renem ^{b 41 figura} sinus, quos in interno ipsorum latere gerunt, perferuntur. Quum primum in hominibus ad illum alterius renis sinum uena ac arteria peruenerint, in duos ramos priusquam renem subeant, ambæ diuiduntur, unum ramum superiori eius sinus angulo, alterum inferiori offerentes. In ipso autem uasorum ad renes progressu, admodum raro à se ramulos arteriæ diffundunt, sed totæ in renes absumuntur. quum interim à sinistro renis uena, ^{b 42 figura} feminalis uena sinistram petens testem depromatur: ab ea autem quæ dextrum renem adit ^{b 43 figura} ramus in pinguem membranamq; renis tunicam numerosa sobole spargitur: quod & sinistra uena interdum imitatur, dum ren sinister elatiorem dextro sedem occupat. Cuiusmodi uero sit hæc pinguis renum tunica, paulo post exequar: nunc enim uasorum ductus, ac per renis corpus distributionem unā cum renis sinibus, & meatuum urinam ^{b 44 figura} è renibus in uescicam deducentium ortu, propter continuum de uasis sermonem perscribere aggrediar, atq; utinam ita hæc tibi ob oculos ponere, quemadmodum si præsens essem, leuiq; admodum opera in renis sectione commonstrare possem: maxime quum tot fabulæ de renum officijs, sinibus, membranis, & quæ in renibus distribuuntur ualis, antehac cæteris dissectionis professoribus effictæ sint. Galenus inquit simpliciter, uenas ac arterias per renis corpus distribui, & per spissam duramq; renum substantiam, retento sanguine, urinam cum bilis quæ sanguini adest portione transmitti, inq; urinarium meatum effluere. Nostorum medicorum, & qui Galenum sequuti sunt omnium, hæc exprimere studentium, alij perperam oscitanterq; renis fabricam aggredientes, & quæ hæc uasorum sit distributio & situs non obseruantes, nescio quas colatorias membranas ementiuntur. Alij sectionem auersati, & in altis cathedris sedentes, sibiq; ipsis mirifice placentes Promethei, abundè suo munere se perfundios esse arbitrantur, si discipulis imaginatione hominem cōsingant. Atq; hinc illud est, quod præcipuos nostræ ætatis medicos & docuisse & scripsisse scio, nobis triplicem, quo urina à sanguine in renibus di-

Renū forma.

Magnitudo.

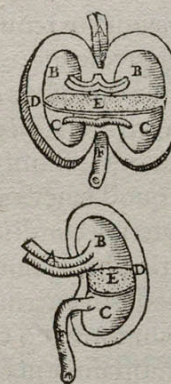
Substantia.

Vena ac arteria renibus oblatæ.

Renum in uisceris sedibus conformatio.

DVABVS præsentibus figuris medicorum de urinae excolatione commentum exprimere conatus sum, ac superiori figura renem ab ipsius gibbo uersus sinum cauum uel dissectum finxi, inferiori autem renis duntaxat mediā spectatur portio. Cæterum quid singulis indicetur, ipse characterum Index in hunc modum docebit.

- A Vena & arteria serosum sanguinem reni offerentes.
- B Sinus, in quem medici uenam & arteriam nuper dictas serosum sanguinem profundere docent.
- C Sinus, in quem urina ex iam dicto sinu colaretur.
- D Renis substantia orbiculari sinus hos amplectens.
- E Beatum & uigacissimum renis colatorium, seu membrana crassimodo peruiua, & urinam ex sinu B indicato in sinum C in sinum unā cum bile promanare sinens.
- F Urinam è rene ad uescicam deferens meatus.

scernitur modum excogitari posse: non addentes interim, quid in ipsa hominis sectione appareat, sed sibi sinus & ductus suo arbitratu effingunt. Adde sanè ut nunc omnibus recepta probataq; sit opinio, duos in renibus esse sinus, secundū uisceris lōgitudinem sitos, elatiorē scilicet unum, demissiorē alterū, qui transuersa quadam membrana interdiuidantur, superior dico

ab inferiori. In superiore renis uenam arteriamq; finire, easq; serosum sanguinem in illum infundere,